

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Район ч. 10, II, пош.
Конто пош. шл. 143,322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місто 5-00 зок.
Частіше 12-00 „
Шеріне 20-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зок., Німеччині 7-50 зок.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зок., Австрії 7-50 зок.,
Зимна адреса 1 зок.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Вислід конкурсу „Діла“ на економічні статті.

Вислід конкурсу „Діла“ на 5 економічних
статей з т. „Як створити або розбудувати
постаті праці для українців у рілному краю?“

Найкращі 39 статей. Жюрі, до яко-
го редакція запросила: 1) посла Остапа Луць-
кого, 2) інж. д-ра Євгена Храпавого, 3) інж.
Творила й 4) інж. Володимира Не-
мечка, на останньому своєму засіданні дня
розрахунок, як оцінювати статті, які мали
бути в рілному економічному статті, які мали
бути в рілному економічному статті, які мали
бути в рілному економічному статті, які мали

1 місце: п. інж. Кость Котельський, Майдан.
2 місце: п. Іван Висловський, ЧСР, Богумін.
3 місце: п. проф. М. Кіт, Кошиця Воля ад
4 місце: п. Володимира Вільшанецька.
5 місце: Similis, Львів (прізвище не по-
казано).

В багатьох інших надісланих статтях най-
шла жюрі також цікаві, навіть цінні думки, але
здебільша були вони або неясно сформульовані,
або губилися серед інших нереальних проєк-
тів. Деякі статті, як: д-ра Василя Вовка (ч. 29,
Чортків), або інж. Андрія Сербина (ч. 4) ріши-
ло жюрі запропонувати Редакції ділістю на-
друкувати. Коротка сінтеза думок, що їх авто-
ри розсіяли по статтях, віра одного з членів
жюрі, появиться на сторінках „Діла“ після
опублікування відзначених статей.

Пять премій по 5 ам. долларів уфундував
— як відомо — наш американський земляк
п. Василь Тихий. Відзначених авторів просимо
зголоситись у головного редактора, який їм
видасть призначені премії, або подати доклад-
ну адресу для пересилки грошей поштою.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРИГАДАТИ СЕБЕ КУПУЮЧИМ
ПУБЛІЦІ.

15. березня?

Це
день
зам-
инення
лісти
зголо-
шень
на льо-
сування
„Діла“.

Відгомін українських демонстрацій в Америці.

ЩО ПОРІЗ. 21. лютого. (Вл. Кор.). З нагоди
українських демонстрацій в
Нью-Йорку у листівці м. р. пропонується між
іншими у Білому Домі. Вибитку цього
листу порозсилає Союз Українок Америки
по своїй відділі на адреси найвпливовіших
політичних діячів людей, а також і до
американців та сенаторів. Цим меморіалом за-
кликає широкі конгресмени Герман П. Копп-
мен і першої давати свій Констатат і зро-
бити його важливим ужитком. З його листу,
вибитку на руки п-ї Анни Мерешак, предсідниці
Союзу Українок в Ансонії, Конн., до-
відаємо Головна Управа цього Союзу, що
конгресмени Коппмен є українцем, цікавиться
такими справами, які відбуваються в ріл-
ному краю і тому вислав копію меморіалу ко-
жному закордонних справ Констатського Со-
юзу Максимові Литвінову.

Що справді він так зробив, показується з
листу Литвінова, висланого Коппменові у від-
повідь на його лист. Копію листу Литвінова пе-
решлює конгресмен п-ї Мерешак. Лист, датован-
ий 1 січня 1934, каже між інш.: „Дорогий Пане
Конгресмене! Дякую Вам за лист з дати 14. груд-
ня, на звернення мені уваги на українську бро-
шуру. Таких листочок, повних неправди, є
багато в літературі. Їх розкидають протирезо-
вими організаціями, які спеціалізуються в цю
роботу. Вони не мають нічого іншого
роботи, ніж розсідати мильні інформації
і фальшивувати документи. Однак я доручаю
п-ї Свірської у Вашингтоні доставити Вам
копію даної про подорожження на Україну“.

І справді в констатській амбасаді наслідок
листу п. Коппмена з дати 3. лютого, й
п-ї Свірської, на доручення тов. Литвіно-
ва, дуже коротко розправився з брошурою,
яка містить обвинувачення Світів у
Григорі. На все п. Свірський відповідає
дуже коротко: „Обвинувачення, начеб Світи
промовляли до населення України, є
фальшивими. Так не лише населення не змешу-
ють, як простіше: в школах є втрое більше
літ, ніж було в 1913 році. А української
жодної експансії тепер ані в Росії, ані в
Польщі“.

специфічні обвинувачення, оперті на звідом-
леннях Воутера Дюранта, московського корес-
пондента газети „Нью-Йорк Таймс“. Каже, що
Дюранти такого не писав, а як писав про вми-
рання населення, то мав на думці що Іран, а
саме не лише Україну, але й Кавказ. Щодо звідом-
лення Бірчала в „Таймі“, то каже, що він
не був на Україні.

Найцікавіше виходить опроверкування ві-
стей з газети „Діло“. Про це пише п. Свір-
ський дослівно так: „Брошура наводить „у-
країнський щоденник „Діло“, що виходить „у
західній частині України, як авторитет на до-
каз, що шість мільонів українців померло з го-
лоду. Вигадка, що тут маємо українську газе-
ту, видавану на самій Україні. Однак брошу-
ра в дечому викривляє правду. Львів, як це
можете бачити на якімнебудь поважним атласі, не
лежить на Україні, але в Польщі. „Діло“ зовсім
не є українською газетою. Є це орган, видава-
ний групою емігрантів у Польщі, зложеною з
давніх діячів на Україні, які тепер живуть за
гранницею. Заходить питання: чи можна вірити
вістям, які походять від емігрантів, чи може
радіше повірити двом американським корес-
пондентам, які особисто перевірили відносини на
місці?“

На відповід Свірський на такі закиди:
про нищення української церкви; про недопу-
щення українських комуністів до співпраці з
російськими совітськими урядовцями для до-
бра українського народу; про перекидання мі-
ліонів українського населення, щоби зробити
чиужим елементом на Україні; про вве-
дження варварських метод боротьби, протипри-
вних поняттю цивілізованих народів; про напади на
всі спроби ідейної опозиції проти совітських
затії в Америці.

Найбільш гротескова тут писанина Свір-
ського про „Діло“ як орган буяних діячів в
Україні. По цій олії „інформації“ більшо-
винного достовірності видно найкраще, як пре-
бюраті всі ті вісті й інформації, що їх поши-
рюють у нас і в широкому світі московські о-
фіційні представники та їх агенти.

Жадайте всюди насіння тільки в оригінальній
опануванні Народної Торговлі!

Весна йде отже пора пригадати
над тим, де купити здорове
і добірне насіння городини та інших пашин ростин.

Одиним певним джерелом,
де можна дістати всякого рода насіння є:

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ,

яка за 50 літ свого існування рік-річно
доставляє своїм відборцям найдобріші і
пристосовані до нашого підсоння і ґрунту
роди насіння та дає повну за поруку, що
виловлений на закупно насіння гріш і ви-
конана праця не підуть на марне, в доказ
чого наводимо понижче один із численних
похвальних листів, які ми дістали від наших
відборців за останній рік:

На доказ того, що Народна Торговля здобула до-
ставляючи насінням довіра не тільки українців, але
й покупця інших національностей, наводимо понижче
одно з численних похвальних писем, від неукраїнців,
а саме писемо одного двора з високою хліборобською
культурою Станіславщини:

(В перекладі з польського). Управа Дібр, Угрімів
Долішній п. Станіславщини. — П. Т. Народна Торговля
Станіславщини ул. Собіського 24. Приємно нам стверди-
ти, що ми дуже задоволені з доставленого в 1933 р.
насеління пашин буряків. Це насіння було знамените
і під кожним оглядом першої якості. Купую у Ви-
насеління вже від кількох літ і цього року мої потреби
покриваю у ВПані. З поважанням Л. Ліндер а. р.

Бувший командант Праги організатором колюмбійської армії.

Англійська преса повідомляє, що колюм-
бійська армія поклав ген. Володимира Кле-
мента, команданта залоги Праги, щоб пере-
везти колюмбійську армію на євро-
пейський континент.

Як відомо, війна між Парагваем і Колюм-
бією все ще не покінчилася і обі держави під-
готовляються до далішніх воєнних операцій
за сінтійським планом Грін Чако.
(Ужгород, Львівськ.)

ФІРАНКИ, КОВДРИ, ПОСТІЛЬ

від найвибагливіших до найдешевших
ВІРІБНЯ

ВАНК. Марійська Площа ч. 6.

З сумних буднів Волинського Полісся.

Злодійства, нужда й інші „гаразди“.

Економічне положення нашого Полісся роже-пучає. Вузькі зарони і неврожайна пісчава земля в одній з головних причин селянської не-доли Полісся. Візьмемо хоч би містечко Чартори-ське, лупського пов. До війни чарторишці як і сусідні села рятувалися тим, що велика кіль-кість сільського населення знаходила працю під-час севових робіт на Волині по маєтках, які тепер у значній частині розпарцельовані між о-садників. Мужчини теж находили роботу коло сплавів дерева, а деякі емігрували за границю і так підтримували свої родини в краю. Тепер все припинилося, а що далі в нас менше запотре-бування на севових робітників підчас жнив, що давало головним чином можливість існуван-ня багатьом селянським родинам Полісся. Вна-слідок тих невідражних обставин на селах По-лісся панує жахлива нужда, а вже сьогодні ба-гатьом падає в очі цар-голод... Наслідки того вже проявляються у виді різних пошестей, а м. ін. тифу, який у деяких селах прибирає застра-шаючий характер епідемії.

Здавалось би, що такий жахливий стев по-винен би наказати всім селянам тої бідної області, що треба нарешті братись за розум, слухати ро-зумних порад, що пишуть їх в українських часо-писках та що радять свої ідеї і свідомі грома-дяни, що треба братись за організацію у всіх ді-лянках, а передовсім творити кооперативи госпо-дарсько-споживчі й молочарські, організуватись у Гуртки „Сільського Господаря“ і передплачу-вати добрі українські часописи, а м. ін. „Сіль-ський Господар“ і „Волинську Неділю“, братись за науку й поради розумних людей до куль-турних засобів господарювання. А вже треба йти вперед, а не господарювати тими методами, що господарювали діди й прадіди. Добра україн-ська газета і книжка багато чого може нав-чити і не одному допомогти боротись з лихом, нуждою і іншою неодолю.

Бо лише організовані й сильні можуть до-бачись кращої долі!

Не розуміє цієї правди дуже багато наших темних рабів, наслідком своєї темноти, — зде-моралізованих людей. І ось замість жити тве-резо і чесно та думати і працювати над попра-вою розпучливого положення свого і земля-ків, вони (і то переважно молодь) п'ячать та останній гріш прокурюють. Не маючи на ці-струю своїх грошей ті здеморалізовані люди обирають своїх сусідів, братів, родичів, за-бираючи з хлівів овець, телят, а навіть ко-рови. Не має по селах ночі, де не було кілька того роду крадіж. Нахабство тих „своїх“

злодіїв переходить уже всякі межі, бо не раз просто на очах сільської варті крадуть, а ос-тання боючись помсти (бо ті мародери добре організовані) не реагую належно. Непевність, що останній дорібок господаря, який є одно-ним рятунком його, щоб не пропасти з го-лоду, заплатити податки і т. ін. — завтра не вкрадуть злодій, повисла грізною зморою над поліськими селами. Несчастного полісшана, який і без того ледви дихає вже, добивають свої мародери, люди без пуття і чести... Боротьба з тим лихом (злодійствами) просто неможли-ва. Самі селяни не можуть дати з ними ради, хоч майже в кожному господарстві вже по черзі вартують. Просто дивне відношення до таких мародерів деяких чинників. Знаємо чи-мало випадків, що такого злодія впріст-решт суд засудив на 6—8 місяців в'язниці (не раз із завершенням виконання кари), він повертає до села і продовжує безкарно далі свою роботу, а над тими, що його скаржили до суду і т. ін. мститься. Не раз трапляється, що зловлять та-кого типа, арештують, а через тиждень він по-вертається домі і „свище“ собі цинічно, ка-же, що буде й далі красти і нічого йому не зро-блять, що й погрожує, щоб його не зачіпали, коли не хочуть позбутись останньої овечки чи корови. Нахабство цієї голоди не має меж, а бідні полісшани безсилі щось вдіяти з ними, бо ніхто їх не боронить. І не раз у цих, у біль-

ГЛЯНТЕРІЯ ЖІНОЧИ І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКОМУ ВИБОРІ — ПО ЦІНАХ ДУЖЕ НИЗЬКИХ — ПАРТИЯ Ф. НА ЗИГМУНТ ЗАЛЕСКИНИ БОГІМІ Ч. 4.

шости спокійних і чесних людей масової думка: мабуть доведеться над такими маро-дерами влаштувати самим своє право, самі суд, бо коли досі ні одного з безліч тих злодіїв, що тяжко скривдив свого брата по-крови і змусив гірко бідувати з дідом, не по-рають яксаді для прикладу, то хіба іншого по-ходу нема. Громадяни Волинського Полісся хочуть шанувати право і тому ще цією до-гою апелують до компетентних чинників ад-міністраційної і судової влади взяти населен-ня оборону від пошести злодійства, що розли-шилось по селах. Сільське населення самі з влади, м. ін., щоб такі злочини й оборони й перестороги суворо карали.

Конкретно, на нашу думку цілі громади і волості ради повинні з тими колективними домаганнями виступити перед старостами до прокуратури. Коли це не осягне наслідку треба звертатись до вищої влади.

Наприкінці мусимо ще додати, що одна з причин неволі волинського села, а м. ін. тих злодійств — це брак українських культур-но-освітніх організацій внаслідок закриття „Просвіти“, відсутність таких організацій і чинного того морального зідичення і розврату, що панує по наших селах. Стан грізний. За боротьби за поправу того стану повинні ста-нути все свідоме й активне громадянство Во-лині.

Я. П.

Господарське положення українського народу.

Промова сен. інж. Юліана Павликовського, виголошена на пленарному засіданні Сенату в дні 1. березня ц. р. підчас дебати над бюджетом міністерства рільництва й земельних реформ.

(Продовження).

Уряд не знизив досі також ціни монополевих виробів першої потреби, не говорю про тютюн, не говорю про спирт, але не знизив він ані ціни соли, ані сірників, ані монополевих нафти. Крім того уряд, який зобов'язався замінити жовтій, не зважаючи на деякі спроби, не поборою дотепер картелів ТАК, якби це було треба: думаю про ті картелі, які не є лише господарськими змовами в добром цьому слова розумінні, але властиво поєднанням ханчовості. Серед таких відносин справа ція рільних плодів і їх відношення до ціи промислових та скартелізованих виробів є така

яскрава, що сам н. генеральний референт б-джету, шановний сенатор Шарський, навіть лагідності в оцінці господарського положення виразно зазначає, що „уряд мусить прикласти більше добайливості рільництву“. Ціна, беручи за підставу ціни з 1927/28 р., говорить, що рільник дістає за свої плоди в порівнянні з цього року лише 40 прц., скартелізований промисел 85 прц., скартелізований промисел 11 прц. Отже не диво, що з уваги на таку різницю дохід бруто рільництва в році 1933. покла-спав. Оцінка упадку вагається між 300 і 350 м.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 11. БЕРЕЗНЯ 1934.

Л. ЛУЦІВ.

Цікава праця

про Шевченкові „Гайдамаки“.

(Б. Навроцький: „Гайдамаки Тараса Шевчен-ка“. Джерела. Стиль. Композиція. Д. В. У. Київ, 1928. Інститут Тараса Шевченка. 16, ст. 398).

Праця ця не новинка, та здається мені, ніде про неї в нас не згадувалося — тож ціка-во буде їй приглянутися, головним чином з у-ваги на її методу.

Соціалісти і комуністи зачинають „прив-ливу“ науку шойно від Карла Маркса, від його вчення про історичний матеріалізм. Найпо-слідовніше проводять цю правду в життя більшовики, домагаючися „марксизму“ в ма-тематичній, фізичній і астрономії. Нічого див-ного, що засада ця вселилася панує і в інших науках. Все і всюди треба виводити з одного первя, з матерії. Оцінюючи ліричний описо-вий вірш Шевченка, скажимо, „За сонцем хма-ронька пливе“, — треба не враз, але таки одночасно говорити про політичні, соціальні і історичні відносини на Україні в 1849 році. Ніхто не може перечити, що вірш той тісно зв'язаний з тодішньою неволею України („І ждеш його, того світу, мов матері діти“). Ди-влю нас тільки те, що марксист-літературо-знавці дуже часто нехтують, т. зв. формальною сторінкою поетичних творів. В теорії по літе-ратурний твір для них це щось одне, суцільне, що не можна ділити на форми і зміст, чи там ідею; в практиці ж такі літературознавчі праці — це соціологічні розвідки з обов'язковими цитатами з Маркса, Плеханова і Леніна.

„Монізм“ — це „найхарактеристичніший ри-сь еволюційного думання XIX ст.“, каже у

ни. З певністю закоханого твердять ці „моні-сти“, що „всакій дуалізм, а тимпаче плуралізм переживається тепер, як якийсь інтелектуаль-ний гріх, як ознака слабости філософської думки“). Совітські невольники мусять вірити на слово своїм ученим, що воно так!

Під впливом таких поглядів був і Борис Навроцький в праці про „Гайдамаки“. Та тре-ба признати, що дослідник всетаки лишився і літературознавцем, а не перемінився в соціо-лого. У праці своїй мусить автор підкреслю-вати, що він не творить ересі проти монізму. Вимоги сучасного літературознавства поля-гають не в тому, щоб заборонити всяку фор-мальну аналізу художньої сторони літератур-ного твору, але тільки в тому, щоб ця аналіза не виключала розгляду літературного твору, як данки в цілому історично-соціальному про-цесі“).

При праці побачив автор, що важко гово-рити одним подихом про паріцію Катерину і про рими та порівняння в Шевченкові поезії. В „Предмові“ Навроцький оправдується з ме-тоди своєї праці, мовляв „складність задуму в „Гайдамаках“ примусила і його для більшої виразности досліду відокремити аналізу історичної сторони твору від аналізу суті літе-ратурної, хоч і цілком зрозуміло, що не тільки тимчасовий (чому „тимчасовий“ — так так та-ки й видруковано? Л. Л.), методологічний поділ, в дійсності ж, звичайно „Гайдамаки“, — як і кожний літературний твір — є щось ціле і неподільне в своїй живій реальній суті“).

В повніших словах маємо вже і поділ праці на дві частини. В першій частині трактується поема з історичної сторінки, в другій як літе-ратурний твір. І тут характеризує автор жанр історичної поеми (Байрон) та визначає, яке мі-сце займають „Гайдамаки“ в розвитку цьо-

го жанру. Пізніше встановлює „композицій-ний зв'язок „Гайдамаків“ з літературною добою, сти-лістичний зв'язок“ та зв'язки поеми з поперед-німи задумами Шевченка (мотив: „дум — діла“).

Багато місця присвячує Навроцький і „літературним впливам“ та впливові автор-ської традиції. Автор є і проти „Parallelen“ та одночасно знає, що не можна нехтувати ці проблеми, бо для твору з давніших часів тре-ба встановити місце серед даного літератур-ного жанру. Та тут бачимо слабе місце літератур-ного знання як науки, як наукової дисциплі-ни. Ось авторів підсумки: „Це очевидно, що ми не була велика творча ініціатива авторства, як звичайно, він в подібних випадках мусив виходячи зі сфери безпосередніх зв'язків і ро-дінного творчості, потрапляти в переклад на якусь (!) літературної традиції“).

Наведеним автором паралелізм — це дуже далеко до схожості. Читай стверджує і недовірям до підсумків, коли в часі доки-чує такі сумнівні правди: „Шевченко міг усту-пувати Банді“; „міг використати Бандю“; „Бо-дан Бандю“; „міг використати Бандю“; „Шев-ченко не могли пройти мимо уваги Шевчен-ка“). Або таке речення: „Шевченко використав якусь (!) варіантну групу переказів“ (Як ми тільки догадуємося! Л. Л.).

Кінцеві підсумки цієї обемистої праці — „Фактичний кістяк „Гайдамаків“ — це організована народна версія про Катерину і яку Шевченко намагався записати у формі синтетичної епопеї, використовуючи для цього цілу низку сторонних ідеологічних формальних чинників: історія, політична, люційна демократична пропаганда, романти-зм літературна традиція“).

У формальній площині, твердять на-впаки в Шевченка при творенні цієї по-еми, — поетика народно-пісенної творчості і поетика романтизму. Закінчуючи аналіз по-етичної романтизму мусимо при-ставити „поетичну народно-пісенну творчість“).

*) Павло Петренко: „Марксистська метода в лі-тературознавстві“, Київ-Львів, 1928, ст. 5.

для одного народа — один правопис!

— Запросили нас, кажу, на цей емігрантський зїзд тому, що там мали розглядати справу конгресу. Ми мали там з'ясувати наше становище до конгресу. Тому ми з запрошення скористали. Зрештою ідемо до всіх українців, що належать до національного табору, які нас до себе просить у ділових справах. Того дня на зїзді справи конгресу не могли обговорювати і тому ми після короткої гостини пішли, умовившись на стрічу з президією зїзду саме на цій пошоді. Ніяких пактів між нами нема і не може бути. Всі українці мають спільні інтереси без пактів. А коли мова про консолі-

ВСІ БІЛЕТИ В И П Р О Д А Н І

це напис, який висить на касах
Міських Театрів, що грають
„РОДИНУ“ і „ТОВАРИЩА“

Була й одна організована група на еміграції, яка критично ставилась до наших заходів. Але робила вона це з засадничих, програмових і тактичних причин. І хоч вона сама не бажала брати участі в конгресовій підготовці і в конгресі, то всеж не ставилась негативно до самої ідеї нами подуманого конгресу і не відмовляла доцільності цих заходів, які ми робимо.

З іншого боку стрічали ми між нашою еміграцією фанатиків праці, стрічали людей метких, енергійних, повних віри у свої власні і тим більше у збірні сили нації, але мали наголу бачити та говорити і в таких одиницях, які зспіли вже розчаруватись у всьому українському. Їх зломива українська влада. Вони стратили віру в якийнебудь конструктивізм українців. Їх перетомили внутрішні українські спори та міжособисті. І вони в наслідок такого розчару-

вання зізолювались від українського життя. Потонули в чеському морю. Таких дуже і дуже мало. Але такі робили на мене найприкріше враження.

Бачили ми й ентузіастів нашого світлого майбутнього, бачили невідимків великанського оптимізму, рожевих комбінацій і рахунків на скорі, навіть дуже скорі і якнайкраще поладнання не тільки всіх наших злочодневних болячок, але й усіх наших максимальних побажань. Та це були екстремі.

Найбільше стрічали ми серед еміграції людей зрілих і зрівноважених, людей, що дуже багато навчилися, ще більше пережили й передумали і навчилися цінити свою і нашу збірну спроможність не розмірами намірів, а дійсними розмірами сил.

Вас. Мудрий.

Пані купують

найгарніші плащі, костюми, сукні, блузки і пр.

у відомій Яків Посамент Львів, ул. Академічна 2.
фірмі: 1221 1-3 (Готель Жоржа).

До признання нового єпископа на Волині.

(Жмут інформацій.)

Програма максимум „Української Ниви“ і послів БВ зреалізована: Волинь має єпископа-організатора „українців“ з місцем осідку в Крем'янці. Синод на останньому засіданні „вибрав“ нарешті на волинську катедру архієпископа гродненського Олексія (Громадського) після довгої боротьби за цю катедру самого митрополита Діонісія, „вибрав“ під явним натиском урядових кол. Разом з архієпископом Олексієм обійме посаду секретаря Волинської Духовної Консисторії товариш арх. Олексія з київської Духовної Академії, „відомий“ п. Власовський, що останніми часами був дорадником у церковних справах волинського воеводства і секретарем у Товаристві Петра Могили.

Чи буде цим задоволене українське громадянство? Як відомо, українське громадянство висуває три постулати для оздоровлення церковних відносин, якими є: 1) введення соборного устрою, тісно пов'язаного зі засадою виборності, 2) націоналізація Церкви і 3) незалежнення її від урядових чинників.

Коли оцінювати нову подію в церковному житті Волині під кутом тих засад, то треба сказати, що спосіб „вибору“ архієп. Олексія дуже далеко відбігає від того, як його уявляє собі українське громадянство згідно з практикою і старої грецької і старої української Церкви. Можна припускати, що і взагалі засада соборно-

сти не дуже буде перестерігатись у внутрішньому житті Волинської Епархії, бо щось не було до сі чути за соборної переконання і симпатії, архієп. Олексія, а майбутній секретар Консисторії, хоч і редагував до останнього часу „За Соборність“, але відома є стійність поглядів п. Власовського...

Щодо націоналізації Церкви, то багатько сподіватись не приходиться, бо новий владика, є з походження холмшанином, одначе, як зачувати, колись у київській Академії належав до гуртка російських чорносотенців, а нині, кажуть, чомусь почав виводити свій рід від... литовців. Чи це не стоїть у зв'язку припадково з новими тенденціями на горі — винищувати особи польського походження. Ото був такий випадок саме в дотеперішній епархії архієп. Олексія. Одного священника кілька літ тому хотіли вислати за границю Польщі, як негромадянина, а недавно, коли довідалися, що цей священник походить з польської родини, він дістає золотий хрест заслуги... Нині фаворизують у високих сферах архієп. Пантелеймона, поляка родом. Цей Пантелеймон у свій час був замкнений до Дерманського монастиря за те, що не хотів признати польської автокефалії. Запроторили його саме нинішні члени Синоду: митроп. Діонісій, архієп. Олександр та архієп. Олексій. Тому не диво, що наразі ці владика спротивилися призначенню арх. Панте-

леймона до Гродненської Епархії, яку очолює арх. Олексій. Але що буде в майбутньому, тут по сказати, бо пні архієп. Пантелеймон, тут нові „учитесь на митрополита“, як казали у варшавських церковних колах.

При тих найновіших течіях не дуже рідко заповідається справа націоналізації Православної Церкви, особливо, коли пригадати собі те, що Церква була польська мова, та щоб Закарпаття жий по школах викладали по польськи.

Нарешті щодо третьої засади — урядового впливу на Церкву під урядових чинників, то питання частини духовенства впадало заповідається новим владика приходить на Волинь, на ставлення уряду. З другого боку відома, що

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

архієп. Олексія поруч з архієп. Олександром найскорше згодився у своїй Епархії на редукцію парохій, аніж з волею уряду. Там він зирнувся від митроп. Діонісія, що — мимомовно — на редукцію парохій не згодився.

Щож до особи нового секретаря товариш п. Власовського, то говорити про урядовий вплив у зв'язку з тією амінною трією відомих Церкві.

Здається, і надалі можна буде побачити більше прав. священників у Луцьку з переліком воеводства, ніж у Крем'янці за амінною епархіального владика, особливо, коли там буде панувати дотеперішня система призначення тацій духовенству. Ці дотатки урядові чинники довірили то виплачують, то не виплачують священникам. А хоч які нужденно-мізерні ті дотатки, бо 20 золотих місячно, одначе духовенство і ним поживається. Треба додати, що систему звільного виплачування дотатків духовенству урядові чинники почали стосувати на разі українських послів БВ і діячів згідно з „Української Ниви“. Нема отже налі, щоб зникла ця система. Скорше можна побачити, що священники на білшу свою компромітація, потім відтепер ривалізувати між собою в закладі гайдуцьких „рідних хат“ по селах Волині.

Оце кілька уваг у зв'язку з призначенням владика на Волинь.

Для повноти образу треба ще додати, що нинішній волинський вікарій єп. Симон (іменем) засланий до Дерманського монастиря з титлом острівського єпископа. Цей єпископ був візантійським українським, але, з другого боку, як найбільш ревний оборонець інтересів Прав. Церкви. Він же був ректором Волинської Духовної Семінарії. Можна думати, що його переміщення було „згідне“ з урядом ще перед засіданням Синоду.

ВСЯКОГО РОДА МАТЕРІАЛИ ВОВНЯНІ — ТА МІЖ НАЙДЕШЕШЕ В ТЕКСТЯХ НАШОГО „ТАНІЙ СКЛЕП“ — З. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 3.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 11. БЕРЕЗНЯ 1934.

М. ГАЛУЩИНСЬКИЙ.

28

З Українськими Січовими Стрільцями.

СПОМИНИ З РР. 1914—1915.

У власній обороні.

В дійсності не потребую посвячувати в цьому місці окремого уступу моїй особі, бо цілі ті спомини мають крім історичної-джерельної цілі ще й ту, щоб вивести точно мою діяльність і мій вплив на події у стрільцях. Одначе та справа є чи не найважливіша, бо від неї починаються напади на мене. Факт приказу обмежити число добровольців викликав той погляд, що „я не був на своєму місці та що поклядані на мене надії не здійснились“. На жаль, джерельних даних я не маю, щоб боронитися проти ріжкого роду закидів. Вони й не виходили ніде у драстичній формі, вони мали більш характер підпольної, скритої роботи в роді фальшивих доносів у листах, у приватних розмовах, то-що. А коли навіть появилася щонебудь „друком“, то було в досить тактовній формі та лише „між рядками“ можна було вичитати укритий напад. Одначе це не перешкоджає зовсім, що після війни дехто все те, що у стрільцях не повелось, припише мені. Тому мушу проти того себе забезпечити.

Тут не можу поминути моїх однієї брошури п. Назарук, є який він, не зважаючи на

те, що сам не був свідком описуваних подій, не тільки представляє все на основі подаваних йому з другої руки інформацій, але навіть посувається так далеко, що цитує мої слова, які я нібито сказав при нагоді розпущення добровольців у Стрию. Від публіциста тої міри, що п. Назарук, можна, здається, вимагати, щоб бодай був карткою звернувся із запитом до мене, чи подана йому інформація вірна. В такім випадку не брав би я йому за зле, колиб був не йняв мені віри і помістив так друком, значить, не вважаючи на моє заперечення, він всеж таки вірить тільки своєму інформаторові. Що п. Назарук поробив під цим оглядом чи-сленні промахи, що не старався провирити подаваних йому інформацій, про це він сам найліпше знає. А щоб дати йому доповнення і під оглядом інформацій дотично моєї особи, посвятив я цих кілька рядків.

Головним закидом проти мене має бути те, що я нібито мав дати свою згоду на обмеження числа добровольців. Як уже і з вище представленого стану річі виходить, так і тепер заявляю ясно й отверто, що мене ані ніхто в цій справі не запитував, ані зі мною не радив, ані моєї згоди не мав, лише прийшов приказ у тій формі, що мусів бути виконаний. Навпаки, я робив заходи, щоб задержати бодай тих усіх добровольців, які походили з околиць, даних російськими військами, і на це дістав візаві, що число стрільців підме-

сено на 2500 осіб; тих 500 мали становити саме ті, що походили з окупованих московськими областей Східної Галичини, по увільненні мали їх розпустити до хати.

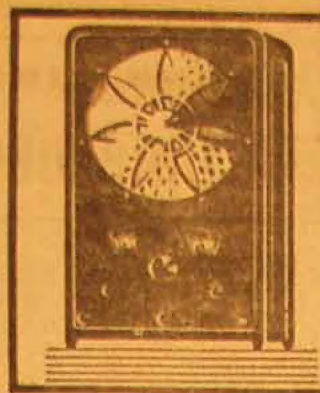
Само розпущення добровольців було, як зна, чи не найтяжчою хвилиною для мене. Я сьогодні, в четвертій році війни, люблю вже на стільки спокою, що можу те все описувати холодно і з річезністю істориків: і як таки час „до часу“ пробиваються із мого серця et ira et studium. І дійсно аж треба було часу, щоб взятися за описування всіх тих подій, які зв'язані зі стрільцями і з моєю роботою. Впродовж того часу збирався я вже писати, але в обох випадках моє писання єсть того роду, що не відповідало характерові сьогодення. Уперше було це так в році 1914. Але просто страх брав мене продовжати писання. Я в них переживав ще раз шоймо пережиті хвилини. І жаль і накинаний біль пережитого межі дозволеного. Варте було це з р. 1914 коли нагика на мою особу наших таке саме була найсильніша. Але я надто різко реагував у споминах проти тої нагика і перекладав її на об'єктивності. А й тепер, як ще згадувати часи з перших днів вересня 1914 р., то бере мене і я пераз дивуюся, що я не тільки жинами і просто подивляю себе і свої дії, що я так спокійно думаю про ті моменти

посол д-р Залозецький
про українські справи в Румунії.

Урядом, який д-р В. Залозецький, розу-
мів і стверджує те, що Румунія оборонила їх
від німецької небезпеки. Означив уряд має
визнати втрати під трату в українській до-
слідній і Румунії в справі їх опрацьованих ним
історичних культурного й національного

...не можна було вичити з відповіді
...на меншинних справах нічого, як тільки
...чували.

(„За Часом“.)

НОВИЙ УДОСКОНАЛЕНИЙ
БАТЕРІЙНИЙ РАДІО-ПРИЙМАЧ
"ЧВІРКА Б" PHILIPSA
із ГОЛОСНИКОМ УСЕРЕДИНІ
ЦІНА ЗОЛ. 235.

ЛОНДОН. 9. 3. ПАТ. Під час вчорашньої сесії конвенції по доповідях, надісланих

У відповіді Болдуін заперечив, мов би місія мін. Ідена в європейських столицях не повелася. Хоча важко зрозуміти, чому вімецький уряд намагається так загаято збільшити свою повітряну силу, то промовець не має сумніву, що в Берліні бояться так щиро летунської атаки, як в Англії. Якісь сьогоднішні змагання до летучих

ЛОНДОН. ПАТ. Заступник мін. летунства сір Філіп Сейсул, загрозив, обізвавучи в палаті громад. прелімінар. бюджету летунства, що якщо держава, які мають більше від Англії летунство, не обмежат своїх летунських армій, англійський уряд мусітиме перевести в діло виконавчу досі летунську програму з 1933 р. Серед загальних оплесків заявив заст. міністра, що якщо інші держави не зредукують своїх летунських військ, Англія почне узброювати повітря на широкую шкалу, щоб зрівнятись під оглядом летунства з найсильнішими державами. Бо в останніх 15 літах вона вела в царні летунства помірковану політику.

Львів, ул. 3-го МАЯ ч. 10.

Вечері з двох страв вол. 0-80.
Страви по 50 сот.
Всього видір м'ясних і ярьських страв. 1220

ВІЗД. МІН. Д-РА БЕНЕША ВІДЛОЖЕННЯ.

ЭТО ЧИСЛО „КАРПАТОРУССКОГО ГО-
ЛОСУ“.

Це звуть люди і всілякі заперечення, що цей стан стоїть на грошах передплатників, викликають тільки веселий сміх. Того сміху не всіяні ніякі претенсіональні фотографії редакторів та їх сестер, ні жадна самоквалія. Люди сміються — і це найважливіше.

(„Українське Слово“).

"Пластун" — часопис пластової молоді, від видавця XII, число 1. — вийшов 1. III. 1934. На редакцію А. Ворона в Севлюші, вул. Розскалях к. 34. Давніше виходив "Пластун" в Ужгороді при державній підтримці; колиж державна стромила допомогу, він упав. Тепер скинувся пластуни і власними силами стали видавати свій орган. Зміст першого числа дуже цікавий. Річна передплата 5 ч. к., одно число 60 копійки.

Приса — не нині найпевніша зброя у змаганні народу. Тому кожний український громадянин повинен стати передплатником „Діла“

Дня 9. березня ц. р. почалася перед лавою | вильовна політика" і карточка, що якщо він

Обвинувачує прок. Прахтель - Моравянський, боронить Ніча з уряду д-р Давидяк.

На салі мати і брат підсудного та багато людей.

Після цього Ніч зізнає:

Уродився 11. травня 1911 в Полюхові Вел. пов. Перемишляни, тепер студ. техніки в Данцігу. До війни не почувався, почувався зате до наміганого вбивства асп. Цесальчука. Батьки виїхали, як він мав 6 міс. до Америки, у Львові скінчив гімназію. По 7-й класі йшов з товаришем до Пільсеся, а підчас підлітгу в Чижикові 6. Львова був арештований під замітом задуманого підпалу фільварку. Тоді просидів 2 місяці. Кілька днів пізніше арештували його у Винниках, а що тоді поставився до пост., обвинувачили його за „гвалт публічний“, з якого вининький суд однак підс. звільнив. Згодом підс., якому не дозволили даліше ходити до школи, здав матуру як екстерніст і виїхав восени 1932 р. до Данцігу. Тут відбув осінній і зимовий тримістр. Колиж в березні підс. вибирався до Львова, прийшла до нього пачка з Берліна в якій було 12 книжок „На вічну славу Польщі“ й 8 брошур „Реальна ч

визвольна політика" і карточка, що якщо він українець, то завезе ці книжки до Вінник. По дорозі, як заважав, слідкував за ним якийсь агент, а у Львові під арештували на двірці й перевезли до сл. поліції. Тут в 12 вночі 22. березня збудив його зі сну якийсь цивільний, що представився ком. Юревичем, завіс до окремої кімнати і сказав, що якщо він хоче вийти на волю, то це залежить тільки від нього. Потім спитав Юревич підс., чи може постанати йому нелегальні видавництва ОУН. Це для підсудного було такою образою, що він хотів вдари-ти цього комісара в лице, потім хотів вхопити шаблю, що лежала поруч і рубнути його — але роздумався і сказав, що постанатиме. За те його випущено на волю, але підс. щойно тоді зрозумів, який злочин взяв на себе. Під вра-жінням тої свідомості, що залягла його в-смерта, хотів ще 26. березня 1933 р. вбити ком. Юревича, але не мав чим, хоч під претекстом відібрати паспорт був тоді в його бюрі. Ком. Юревич хотів йому дати гроші на „Розбудову Нації“, але підс. не взяв. Це його ще більш обурило і хотів навіть збити шибу, щоб розпо-бути револьвер, але пригадав собі, що стріля-ти не зміє.

ЗАМАХ В ОБОРОНІ ЧЕСТИ.

Відсяткувавши Великдень, вийшов підс. 26. квітня м. р. до Даниїгу. Ввесь час понераваний образою і пропозицією співпраці з поліцією, купив там револьвер і 22 кулі за 7 гульденів і випробував у парку. Дня 27. квітня був уже у Львові, сховав книжки на Замку пішов до бюро комісара, але там нікого аж не застав. Супроти цього був ще в кіні „Атлантик“, а решту ночі пробув на замку, де остаточно вирішив, що з нечесно жити не буде: все комісара, або все себе. Ранком був на поліції знову, підждав трохи а тоді вручив комісареві одну „Сурму“ й одну „Розб. Нациї“ пропонуючи прийти на Янівську рогачку, дає щось йому сказати. Комісар погодився. Тоді підс. пішов знову на Замок й остаточно вирішив, що як „український студент добуває навіть від комісара належну сатисфакцію“. 1. 6-й вечором прийшов на Янівську рогачку, де побачив ком. і пішов убік стежиною так, як ком. йшов поза ним. Врешті стримався на якійсь поляні. Комісар перейшов коло нього так, що був на переді, кинувши в його бік: „Але мене пан уменчил!“ Коли був яких 8 кроків перед підс., обернувся, а підс. піднявши револьвер стояв, сам не знаючи чого. Ком. кликнув: „Що то?“ і викопав револьвер. Підс. зміркував, що треба стріляти, пішов, репетуючи револьвер в гору і в тому моменті ззиду ви-

На весну

ЛИСИ, КРАВАТКИ, ТХОРІ,
з власних і принесених матеріалів, пере-
рібни, виконані солідно й дешево

Юліян Глушевський

РОБІТНЯ ФУТЕР

пл. КАПІТУЛЬНА 3. І. п.
(давніше Коперника 16.)

Приймає футра до переховання літом, спеці-
альне холодне приміщення, особистий надзір.
Журнали на 1935 рік. 1933 1-2

фтія. Вдарений в голову, підс. впав, чув ще
що ком. крикнув до когось „Прендо сховай-
сен в ляс“, що надбігли якісь люди, до яких
ком. крикнув „стаць, не рушайсен“ і втратив
пам'ять. Коли прийшов від холодної води до
себе, ком. спитав його: „Кто пана пишисла?“,
а потім перевезли його до лікарні, де відбув
операцію і де він пролежав 7 днів. Шойно у
Бригідках підс. довідався, що Юревич — це
ком. Цесельчук.

Предс.: Вас хто намовив до замаху, чи ви
тамі вирішили його?

Підс.: Ніхто мене не намовляв.

Прок.: Вас назвав був поліцей у Винниках
„хамом“, ви представляєте цілий замах як го-
норову справу — чи ви тоді реагували на це?

Підс.: Я знав, що не дістану сатисфакції,
бо я тої думки, що українці поліцей образити
не може.

Прок.: При якій вулиці ви купили у Дан-
цігу револьвер?

Підс.: Не можу цього зрадити.

Прок.: Знаємо. В якійсь часописній будці.
Віджи ви знали про цю будку?

Підс.: Від товаришів німців.

Прок.: Чи вручити „Сурму“ комісареві, що
переслідує українців — це зрада України?

Підс.: Так це зрада.

Прок.: Чомуж ви цю зраду зробили?

Підс.: Я заніс цю „Сурму“ комісареві, що-
би вона залишилася його наслідником, якщо
я його вб'ю, а йому, якщо згину сам, пересто-
рогою — що українського студента провоку-
вати не вільно.

Прок.: Ви хотіли, кажете, вбити себе; на-
віщо вам тоді було мари?

Підс.: На випадок, якщо я не найшов сил
вбити себе, я хотів тікати.

Прок.: Чи конфідент є на вашу думку по-
длий? Провокатор ще гірший?

Підс.: Так, провокатор ще гірший.

Прок.: А чейже він робить свою службу.
Підс.: Це нічого. Є служба моральна і не-
моральна.

Прок.: А знаєте, що ОУН має свій вивід?

Підс.: Це інша справа. Про це зрештою не
знаю. Але йша є служба шпигуна на війні, ін-
ша конфідента в часі миру.

Обор.: Ви казали, що булиб стріляли, по-
ки ком. Цесельчук був би спляв. А як був би
впав, ви булиб його добивали?

Підс.: Ні.

Обор.: Чи вам казали підчас операції, що
ви дістали кулю в задку?

Підс.: Не говоріли. Показували мені тіль-
ки куню, яку антигнули з голови, зовсім роз-
биту.

ЩО КАЖЕ КОМ. ЦЕСЕЛЬЧУК?

Після 20 хв. перерви зізнавався ком. Цесель-
чук, на якого Нич робив замах. Нич вимагав,
щоби цього головного свідка проти нього за-
присягнули.

Зізнає: Нича знав з давніших донесень.
Дня 28. квітня м. р. побачив його у себе в бю-
рі. Нич подав йому незаломаний прим. „Сур-
ми“, доказ, що його витягнули з більшого
транспорту, таку саму „Розбудову Нації“ і за-
пропонував св. побачення, на якому мав щось
сказати. Переглянувши різні місця, погодили-
ся на зустріч за Янівською рогацькою. Св. вті-
шився літературою, бо такої свіжої ще не мав,
взяв двох агентів на охотника і пішов на зу-
стріч. Вже по дорозі завважив св., що проти
нього йде якийсь тип з жінкою, який пішов
нагло за цивільну брану, а через хвилину
вийшов звідати Нич. Далі св. описує усе згідно
з Ничом, вносячи тільки, що рішучо стріляв
нін до Нича, а не агенти.

Обв. Нич каже на те, що це все фантазія.
Стріляв агент і байкою є, мовби ком. Цесель-
чук не намовляв його до конфідентської
служби.

Обор.: Чи ви не пригадуєте такого менту
у шпиталі, коли Нич дня 2. травня, побачивши
вас, крикнув: „Той мене намовляв до зради
чароду!“

Св.: Не пригадую.

Обор.: Ви представили справу так, що а-

Товари
блататні

ВОВНИ, ШОВКИ, ПОЛОТНА, ПОСТІЛЬ
Ф. Ожеховський

Найбільший вибір. — Найкращі ціни
Львів, Ринок ч. 29.
Телефон 23-32.

тентат Нича був гуртовим ділом і той тип, що
йшов проти вас на Янівській і якісьтам у кор-
чах на місці зустрічі були його спільники. А
чи в зв'язку з тим арештували ще кого?

Предс.: Ухилим то питане!

Обор.: Відкакується до трибуналу, але той
затверджує депізію предсідника.

Обор.: А чи ви знаєте, що тодіж був пляно-
ваний замах на ком. Петрі?

Предс.: Ухилим то питане.

Обор. знову відкакується до трибуналу,
але той знову затверджує ухилення предсід-
ника.

Обор.: А ви ви діставали якісь погрози
поштою?

Св.: Так. Навіть з Данцігу.

Далі зізнавали агенти Орловський і Сав-
стрін з Ничом, але вони не внесли у розсуд
нічого нового.

Американський журналіст про голод на Україні.

В льондонському тижневику „Ансерс“
(„Відповіді“) з 3. березня появилася друга з
черги стаття американського журналіста Гвай-
тінга Вілмса. Подаємо уривки з неї.

„Збіжа гниє на полях. Не зібрано з поля
збіжа? В це просто не хочеться вірити! І то в
краю, де мільони людей гинуть з голоду, бо
немає хліба. Але я це бачив на власні очі, на
плодючих степах Східної України. Цілі ла-
ни незібраного збіжа чорніли і гнили там, де
дозріло і де його зжато.

„Траплялися околиці, якими було можна
іхати цілий день все поміж поля з почорнілим
збіжжям. Тільки рідко попадали наче малі остро-
ви шматки поля, де збіжа зібрано.

— „Це тому, що багато селян вигинуло з
голоду, або їх виселили минулої весни, — по-
чистнювали мені часто, коли розпитував про це
невияснене марнування збіжа.“

Автор оповідає далі, як совітська влада
висилала на села недосвідчених міських робіт-
ників та урядовців, щоби працювали на полі.
Незвиклі до важкої фізичної праці, зголодовані
та зле кормлені, вони мерли десятками. Все зі-
бране збіжа до останньої пригорщі мусіли зво-
зити до державних складів, збіжа, нераз відла-
дених кількадесят миль від місця збору. Крім
того бракувало коней, бо люди їх поїли. Спро-
вадили з міста мотори; показалося, що велика
частина з них не відповідала завданню і збіжа
залишалося на полі та гнило.

„Можливо, що урожай був всетаки добрий
і поруч змарнованого на полях збіжа може
всітаки більше звезено зерна до шпихлів, як
попереднього року. Але навіть ті, що висказу-
вали таку можливість, сумнівалися, чи це озна-

чатиме дійсне поправлення цьогорічного за-
гребування в хліб.

„До цього є причина, яка нагадує вій-
ну. Друга п'ятилітка малаб перемінити Росію
в молоко і медом текучу країну. Але до цього
треба нової машинерії та фабричних ви-
робів, в їх треба купити з закордону. Щоб купити
ти машини, хочби й на кредит, треба заархати
експорт із краю...“

Тому — каже автор — не можна вважа-
ти, щоб держава занялася голодуючим на-
селенням, „машини важливі, ніж люди“, казав
йому, коли запитав, чому не рятують голо-
дуючих.

Стаття закінчується словами:

„Колективні господарства — це помилка
влада. Кулаки не були зовсім багатими, вони
були тільки найкращими господарями по те-
лах і, зрозуміло, найбільш працюючими. Ко-
ли їм відібрали землю, чи вигнали на заслан-
ня, висота рілництва, яка й так ніколи не бу-
ла знаменита, впала до решти. Колективні гос-
подарства не могли нічого вдіяти, щоби зно-
в підняти його рівень.

„У моїх статтях сказав я, що бачив і на
на Радянщині. Подав я вам ті пояснення, які
подавали й мені. Чого я не годе пояснити, те
те, — мені здається, що й весь цивілізований
світ цього не зможе пояснити, — чому не в-
блять ніяких заходів, щоби врятувати від го-
лодової смерті мільони людей? Чому радян-
ська влада не допускає, щоби світ знав про
страшну нужду населення? Як посев цього
світ прийшов би з помічю.“

(Укбюро. Львів.)

На слідах Ставіського і Пренса.

ПАРИЖ, 8. 3. ПАТ. Комісар Педієс пере-
слухав 6. дир. театру „Емпір“, Шмітта, що боро-
ниться проти закиду участі в обманствах Ста-
віського. Безпосередньо опісля допитував Шміт-
та ком. Мартіні, що спеціально веде справу
вбивства Пренса, але подробиці цього допиту
тримають у тайні.

У зв'язку з тим, що недалеко місяця злочину
під Діжон зайшли під, поліція перевела низку
трусів в околиці Монтмарнасу і Монтмартру.
Крім цього „Інтраєсіман“ повідомляє, що в око-
лиці Гренобль зайшли на дорозі розбитий само-
хід, з якого вчас вискочили 4 типи, що втекли
швидко в бік двірця. В самоході зайшли поліція
2 револьвери. Устійнено, що цей в'їз викрадено
одному купцеві в Діжон. Поліційна влада спо-
діється знайти несподіванку.

Мін. Дірав вислав до слідочої комісії до-
гання негайно його переслухати. Пос. Пренс ого-
лосив знову лист, в якому домагається, щоби

слідоча комісія переслухала його у справі ви-
гаданих чеків на 2 міль. 400 тис. фр., які він
дістати від Ставіського. Виконкомітет радян-
ської партії виключив зі своїх лав посла Боні-
Гара.

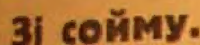
„Лібєрте“ ввесьняє, що підчас ревізії в
Жібо-Рібо зайшли м. ін. світліну трьох осіб, на
які атак приязни тримаються під руки: це Ста-
віський, відомий в Німеччині обманець Гайде-
кель і Каєнав, до сьогодні член одного з
назу.

ПАРИЖ. ПАТ. У зв'язку з об'явленням
перед слідочою комісією 6. префекта поліції Ш-
яна проти міністра Фро, мовляв, він організу-
ва державний замах з рамені лівої партії, а саме
Лігран написав до преде. комісії лист, в якому
хочі поставити його перед державною відповід-
ністю. Як відомо, Фро заперечив заклад Шіна. Со-
годні зізнає Фро перед комісією, а завтра
фростує його з Шіаном.

Як арештували Ставіського?

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Парл. слідоча комісія,
що досліджує справу Ставіського, переслухала
6. дир. безпеченства Тома, який заявив, що
вперше зустрівся з приватцем Ставіського у пре-
совій нотатці з вересня м. р. а негайно зажадав,
поліційне слідство та дискретний нагляд над
вмішаним в аферу послом Гара. З черги свідок
оповідав про подробиці арештування Ставісь-
кого у віллі Шамоні. Уряд безпеченства доручив
своїм службовцям, які мали перевести арешту-
вання обманця, щоби були обережні. Як зізнав
Том, комісар Шарпантіє, що кермував арешту-
ванням, ще поки ввійшов до кімнати Ставісь-
кого, заступав у двері й опісля почув „Прощу
вийти“. Комісар доручив тоді комісарям, що бу-
ли з ним, відчинити їх. В тому ж менті тупав
книжка. Самовбивство Ставіського викликало в

урядників безпеченства велику конспірацію.
Бо, як догадувалися, підозрівають у злочині
владу. Свідок ввесьняє, що пос. Гара в той
ніхав у нього ніколи в тієї справі, а тільки
ставав ніколи звітів про шпигульську аферу.
Яку мав бути вмішаний Ставіський. Уряд об-
являв дістав доручення шукати Ставіського
шойно 25. грудня, але тоді ще ніхто не знав
собі, що це буде така афера, а Том в той
він давав субвенції щоденникам. На запит
чи заяв, що секретар редакції „Ле Волоньєр“
де бувший криміналіст, якого сні знав про
ді безпеченства, зайняв Том, що не знав про
нічого, а сні цього журналіста не слідує
урядові безпеченства, бо працював як журналіст
завідувач поліції.

Госпія проти балканського пакту.

Гітлер кокетує католиків.

Англійсько-японські переговори.

Кілякі жертви коштували заворушення в Парижі?

Ширіть наш часопис!

Про що радили монархісти?

НОВИНКИ

Промова обговорює бельгійська преса дуже широко. „Етуаль Бельж“ пише, що вона викличе дуже але вражіння бо політика прем'єра це „хай буде що хоче“ й називає Де Броківля злим політиком, що перемоворюючи з Німеччиною, дає їй зброю в руки; поки істнує хочби сторінка версайського трактату, Бельгія повинна триматись його обіруч, бо тільки він може забезпечити повну безпеку. „Індепанданс Бельж“ пише: „Канцлер Гітлер буде дуже вдячний нашому прем'єрові за ненадійну допомогу, але невідомо, чи так само віддячиться йому. Якщо знищимо верс. трактат, так що нам залишиться?“ Промова прем'єра викликала велике вражіння і в парламенті. Дехто каже, що Броківль вибрав невідповідний момент, дехто, що це зірвання з дотеперішньої політикою.

— Спростувати. Вдала Філія „Союзу Українок“ у Львові доповнює звіт зі З'їзду 260 рік 21. І. 1924, у якому пропущено прізвиш п. Ярини Ясичукowej, що вибила в склад Вільну і є головною гуманітарної секції. За Вільну Олесницька, голова: О. Гомля, секретарка.

Спорт.

Україна—Лехія.

Товариські змагання компанію меча між ними дружинами, перші в цьому сезоні, відбулися в неділю 11. п. м. на Подушні. Початок: год. 3 попоудні. Перерва: в год. 1-30 змагання резерв.

З У. Т.-К. Т. „Плай“.

Українське Туристично-Краєзнавче Товариство „Плай“ провадило останніми часами помітну діяльність. Вже від осені ж. р. йшли заходи для задоволення в Горгонах туристичних станцій „Плай“. Завдяки дуже прихильному відношенню до цієї справи І. Е. Митрополита Андрія, як також Управі Столових Шібр гол. Митрополі, списано медалью відповідну умову, яка уможливила Т-ву „Плай“ урочинити вже цього літа на терені Столових Шібр цілий ряд туристичних станцій та приступити до будови власних туристичних домівок. Насамперед такі домівки мають стати: одна між Грофом і Нагеміажи на полонині Плісе, друга під Великою Попадею. Це будуть перші українські високогірські неагосподаровані домівки, і вони значно збагатять туристам жанрівки по прегарних дахних околицях Пілзютою.

Замітне теж оживлення діяльності Т-ва „Плай“ у самому Львові. А саме в ініціативі Головного Виді-

лу утворилася окрема збірська фізія Т-ва „Плай“. Ця фізія, яка нараховує біля 100 членів, памітила собі вже точний план діяльності на початок укладжу вона навіть приблизні висновки про минуле та сучасне українського Львова, які будуть позначені з відповідними екскурсіями. Цей курс, до якого запрошено найкращих знавців, заплановано дуже цікаво та певно принесє слухачам багато користі.

Закордонний спорт.

Льондон. До півфіналу за чашу Англії, як відомо „Діла“ увійшли такі чотири дружини: Лестер Сіті, Портсмут, Манчестер Сіті і Астон Вілла (Birmingham). Фаворитом між ними кандидатами на чашу є Манчестер Сіті, випусковий фіналіст. Добути чашу — це найбільша почесть для англійської дружини, а дістати золоту медаль від англійського короля на фінальних змаганнях — це жрія кожного англійського футболіста. Фінал за чашу Англії відбувається кожного року в останню суботу липня (нього року припадає на 28. IV). Всі бізети на фінальні змагання вже давно продані. Поліційно дозволено продати лише 90.000 бізетів, а подань на купно бізетів було понад п'ять мільйонів! Фінальні змагання відбуваються все у Льондоні у Вемблудові. — В інстанції 1-шої тім (22 дружини) веде Арсенал (Льондон, 39 пунктів), перед Гаддерсфілдом, Дербі і Тотенгем (Льондон). За півфіналістів найліпше стоїть у інстанції Манчестер Сіті (7. місце), Портсмут (10.), Астон Вілла (17.) і Лестер Сіті (15. місце).

Вілань. В надзвичайній статті для журналу „Рольба на північ“. Веде Ралі (21. пункт), перш. місце (22.) в Австрію (16. пункт). Кандидатом на чашу є: Лібертас, Вестер, В. А. М. — на 11. місце. Усі дружини мають до 15 змагань. Цей рік одна з найліпших змагань у світі. Цей рік — це саме В. А. М., загрожена упадком. Фаворитом іншої перемоги за чашу Англії і Середземного моря (Мітрополі).

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛІНИ. ч. 1. Серія. Зміст: Ф. Неверов: Пролог, С. Г. Лісовий: Ув'язнення в Велі, А. Кревуд: Діло про стан. УНР на переломі 1918-19 р. М. Горбоний: Пів Сходу Федір Дзюко; Анкетування у Гетьманів, Д. Я. Кирко: Історія 8. Гал. Бонгали, Анатолій Курасов: Діло було сім, Юрій Горіх-Горський, Пестерев: Епізодіографія.

SYGNAL, miesięcznik. Sprawy społeczne, kulturalne, 1-go marca 1934. Numer poświęcony w całości stracy. Ціна 50 сот.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Театральна сесія „Відродження“.

Сала Театру „Мішюл“, вул. Оссолінський ч. 10.

Неділя, 11. III. год. 7 веч. „Запорожець за Дунаєм“, народна опера на 3 дії Семана Артемовського.

Білету ранше у „Фортуні Новій“ Руська 20.

Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Стрий:

10. III. Ревіз „Наша парада“.

11. III. год. 6 веч. „Ой не ходи Гріцю“. Театр їде до Дрогобича, Самбора і Перемішля. Перша вистава в Дрогобичі н. в. „Весела вдовичка“, відбудеться для 12. III. Сала Сокола.

Великий Міський Театр.

Субота, 10. III. год. 4 попол. Театр для дітей Т. Ортіна, „Попелюшка“.

Субота, 10. III. год. 7-30 веч. „Товариш“.

Абон. 13.

Неділя, 11. III. год. 3-30 попол. „Чоловік, що був Четвергом“. Абон. 11. Ціни найліпші.

Неділя, 11. III. год. 7-30 веч. „Товариш“.

Абон. 13.

Театр Річкордностей.

Субота, 11. III. год. 7-30 веч. „Родина“.

Абон. 12.

Неділя, 11. III. год. 3-30 попол. „Родина“.

Абон. 12.

Неділя, 11. III. год. 7-30 веч. „Родина“.

Абон. 12.

Кіна.

АПОЛЬО: „Янгол пекла“.

АТЛАНТИК: „Гроші на вулиці“, звуковий фільм.

ВАНДА: „Під фальшивим прапором“.

КАСІНО: „Боксер і жінка“. (Макс Бер, Деміо, Карнера).

КОЛІСЕЙ: „Лама-Кер“, ревіз: „Ліше вальс“.

КОПЕРНИК: „Невидимий чоловік“.

(На ос. Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Скандал у Будапешті“.

(Секс Сала), ревіз: „Весна та ми“.

МІРАЖ: „У тіні хреста“.

МУЗА: „Усім шаста“.

ПАЛАС: „Пісенник Варшави“.

ПАН: „Обід в 6-й“ та ревіз.

ПАСАЖ: „Пат і Пататон як хорообрі воїни“.

ХІМЕРА: „Заборонена мелодія“ (Нос. Мохла).

СВІТ: „Вел. княжна Олександра“ (Бріла, Сала).

СТІЛЕВЕ: „Білий олівер“ і ревіз.

УГІКА: „Я був тобі вірний“, ревіз: „Ах, ті баби“.

Оголошуйтеся в найстаршій укр. щоденнику „ДІЛО“!

Закордонне радіо.

Субота, 10. березня 1934.

Льондон (342,1) 21-00 „Кавалерія Руська“, оп. Маскані, Відень (506,8) 19-00 Спіл, 20-00 „Ді Шінеміа“, оп. Абделла, Братислава (298,8) 19-35 Концерт, 18-10 Німецька музика для дітей, 19-35 Легка музика, Штрассбург (349,2) 21-30 Оп. веір, Берлін (356,7) 17-30 Пісні, музика, Лінгенберг (355,9) 16-00 Іта. оп. музика, Лінлінг (382,3) 17-50 Квартер старостів, Мінхен (305,3) 17-50 Шотландські пісні, Будапешт (349,5) 12-05, 13-00 Концерт, 18-30 Сальвонна оркестра, Мільно (368,6) 13-00 Тріо, 20-40 „Композитор“ оп. Петрі, Рим (320,8) 17-10 Легка музика, 21-00 Одера.

Неділя, 11. березня 1934

Відень (506,8) 11-20, 12-40 Концерт, Братислава (298,8) 17-30 Концерт, Прага (470,2) 11-05 Концерт (музика, спіл), Берлін (356,7) 19-30 Концерт, Кенігсгаузергаузен (1571) 17-00 Австр. поезія в пісні, Бреслава (315,8) 10-25 Літні пісні (хор), 16-00 Концерт, Бухарешт (212,6) 20-00 Спіл, Будапешт (350,8) 21-25 Вок. концерт, 22-00 Концерт, Мільно (368,6) 13-30 Легка музика, Рим (320,8) 17-00 Інстр.-вок. концерт, 20-45 „Маскота“ оп. Одрава.

Львівське радіо.

Субота, 10. березня 1934.

7-00—8-00 Радіоша аудіція, 12-05, 12-36 Концерт сальвон. музика, 12-30 Метеоролог, вістки, 15-30 Господарські вістки, 15-40 Давні хор (гр. північ), 16-00 Австр. хориз, сальвон оркестра, 16-40 Ланція фр. мови, 16-55 Концерт (музика, спіл), 17-50 Кутон краєзнавчого т-ва, 18-00 Репортаж, 18-20 Легка музика, 19-03 Педагогічні видання, 19-15 Весняна, 19-25 „Неправдоподібно оповідання“ (Хороманського), 19-40, 19-43 Спортівні вістки, 19-55 Сільна реру, 20-00 Вибрані думки, 20-05 Легка музика, 21-00 Телі. скрипка, 21-15 Сільна реру, 21-20 Шопенівський концерт, 22-05 Крайські витинанки, 23-05 Нар. музика (мандоліністи).

Неділя, 11. березня 1934.

7-00—10-00 Радіоша аудіція, 10-00 Релігійна музика з гр. північ, 12-10 Метеоролог, вістки, 12-15 Муч. поранок, 13-00 Весня в пісні, 13-15 Огляд ринків різн. продуктів, 13-30 Легка музика з гр. північ, 15-00 Балада: „Як притріє сонце“, 15-20 Концерт легкої музики, 18-00 Австр. дитя: „Ангела в доріжці“, 16-30 Чвертьгодинна слави артистів (Казальс, німзончел), 16-45 „Серіатко“ оп. Лук. Семенського, 17-00 „Дитина й альфого“, 17-15 Музика, спіл, 18-00 Австр. „Син усіх матерей“, 18-40 Пісенник і супр. фортепіано, 19-00 Три знайи запиту, 19-10 Весняна, 19-30 Вибрані думки, 19-32 Концерт (фортепіан, спіл, Беноні, бас), 21-15 На веселій львівській хвилі, 22-15, 22-16 Спортівні вістки, 22-25 23-05 Танцюва музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 528 коп.

На сьогоднішній варшавській біржі потовано такі курси: Льондон 26-98, Париж 34-94, Берлін 210-45, Шріх 171-48, Гельсінкі 357-30, Прага 22-01, Мільно 45-55, Ньюйорк набель 5-31/4, Ньюйорк чеки — „

ШНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам для 9. III. масло 3-90, молока — 18, сметана — 30, яйця 2-60.

Тенденція на масло, молоко, і сметану удержана, на яйця знизкова.

Ціни біткої птиці з птахомисарій „Маслосоюзу“ на 1 кг:

Рід:	Добірні:	І-а	ІІ-а
Кури молоді на печення	1.75	1.50	1.00
Кури на росі	1.75	1.50	1.00
Качки	1.65	1.40	1.00
Гуси	1.30	1.30	1.00
Індиски	1.85	1.65	1.00
Пантариски за одну штуку		2.50	

Подяка.

Всім, хто в тяжкій для нас гвільд був поцінний, хто співчував нам, жалював з нами, хто відправляв на вічний спочинок Найдорожчого Нашого Сина. Муха і Ватія д-ра Євгена Олексія — складаємо отсею дорогою сердечну подяку.

Мати, Дружина, Син.

За
сонцем полудня

Прогулянка до Палестини, Греції і Туреччини кораблем „Польонія“ по Чорному і Середземному морі

21. березня 1934 р.

Ціни білетів від зол. 400.

Лінія Польсько-Палестинська

у Варшаві, вул. Маршалківська 116
Гдні, вул. Вашингтона
Львові, вул. На Білому ч. 2
Краківі, вул. Любін ч. 3
Ришеві, вул. Гроттсера ч. 1003
та в П.Б. „Орбіс“
i Wagons-Lits-Cook.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ФАРМА РОДАЙЛЕНДІВ (Кармазійні) Котельної, Майдан, пошта Bednagów, поручає надігати яйця, одполасні курата і 3—4 місячні курочки. — Приймає яйця до вилугу. При запитах додати марку. 1101

ВУГОЛЬ: Калитиц, Байки 14. Тел. 38-24 1006 18-30

ВУЛ. ЯГІЛОНСЬКА 4 — ЛЬВІВ. Воліччя — Воліччя знавої марки „КАРІВІ“. 1668 9-14

І ПОКІЙ великий, сонячний і кухня з комфортом на 1-пов. при вул. св. Мартина 11а від господарів за місячний коїрний зол. 60 — негайно до ангажу. Телефон 61-65 до інформації. 1213 2-3

КОВНІРШІ до прання, убрання і чистки і фарбування приймає Е. ГОЛІВ. КОВНІЧ — Львів, Домініканська ч. 1125 9-2

ЕНЕРГІЙНУ ГОСПОДИНЮ, на шлюб і ліне сілську господарку шукає май філімарок коло Пережички. Адреса: Olga Korytowska. Kraków, ul. Potockiego 1215 3-3

ШУКЛЮ інтелігентної дівчини на шлюб і товариства старшої лав. Сала. Адміністрація „Діла“ „Весна“. 110 1-4

ПЯКІНА
першорядні та нові
жодні шовки на
світлі у кожді
Купи, продає
ліна у жовтій
інструменті.

НОВАЦКІ
Пілуудського 17. Тел. 15-11

Репарації

Замінні частини до машин.

Голки. Олива.

Нитки і т. п. приладдя

і апарати до шиття.

Віднова столів. Заміна старих моделей дерева на більше новочасні.

Безплатна наука
робіт вовною при
помочі Рамки Зінгер

(килими, квіти, одяги і т. п.)

Безплатні курси шиття

Безплатні
курси гафту

Безплатні
курси цидування

Безплатна наука
крою

